

Številka: U-I-111/16-8

Datum: 5. 10. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Okrožnega sodišča v Celju, na seji 5. oktobra 2017

sklenilo:

Zahteva za oceno ustavnosti prvega odstavka 14. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Okrožno sodišče v Celju je vložilo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 14. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju ZSKZ). Predlagatelj je na podlagi prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) izdal sklep o prekinitvi postopka ugotovitve lastninske pravice in izstavitve zemljiškoknjižnih listin. Zatrjuje, da je prvi odstavek 14. člena ZSKZ v neskladju s 33., 69. in 74. členom Ustave. Navaja, da se ne strinja z razlago izpodbijane določbe, ki jo zagovarja tožeča stranka v pravdi. Meni, da ni v skladu z Ustavo, da na podlagi izpodbijane določbe postanejo last Republike Slovenije in da se prenesejo na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov tudi tista kmetijska zemljišča, ki so bila pred uveljavitvama Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/92 in nasl. – v nadaljevanju ZLPP) in ZSKZ vložena kot stvarni vložek v kapitalsko družbo z znanimi lastniki. Predlagatelj meni, da ne morejo postati last Republike Slovenije tista kmetijska zemljišča, ki so jih družbene pravne osebe odplačno pridobile od fizičnih oseb, ki so na njih imele lastninsko pravico. Predmet lastninjenja na podlagi ZLPP in ZSKZ naj bi bila zgolj tista zemljišča, ki so bila še v družbeni lastnini in še niso bila olastinjena. S tem, ko

je toženec v pravdni zadevi kmetijsko zemljišče vložil kot stvarni vložek v družbo z omejeno odgovornostjo z znanimi lastniki, naj bi prišlo do spremembe kapitalske narave tega premoženja. Ker naj bi toženec navedeno transakcijo izvedel pred uveljavitvama ZLPP in ZSKZ, naj ta predpisa ne bi bila več upoštevna. Drugačna razlaga izpodbijane določbe naj bi dopuščala razlastitev brez vsakega nadomestila. Zato naj bi bila izpodbijana določba v neskladju s 33., 69. in 74. členom Ustave.

2. Sodišče, ki pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, mora na podlagi 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena ZUstS prekiniti postopek in z zahtevo začeti postopek za oceno njegove ustavnosti. Okrožno sodišče v Celju je vlogo sicer poimenovalo pobuda. Vendar je vlogi priložilo pravnomočni sklep o prekinitvi postopka, ki ga je izdalo na podlagi 23. člena ZUstS. Zato je Ustavno sodišče navedeno pobudo obravnavalo kot zahtevo za oceno ustavnosti prvega odstavka 14. člena ZSKZ. Kljub temu predlagatelja opozarja, da sta pobuda in zahteva dve različni pravni sredstvi, kar bi moralo biti prava večšim osebam znano.

3. Na podlagi prvega odstavka 160. člena Ustave Ustavno sodišče med drugim odloča o ustavnosti zakonov ter ustavnosti in zakonitosti podzakonskih aktov, predpisov lokalnih skupnosti in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil. Iz zahteve izhaja, da je za predlagatelja sporna razlaga, ki jo v tožbi zastopa tožeča stranka. Predlagatelj torej želi, naj mu Ustavno sodišče potrdi razlago, ki jo sam sprejema kot ustavnoskladno in zakonito. To pa ni naloga Ustavnega sodišča. Ustavno sodišče namreč v postopku ocene ustavnosti zakona ni pristojno dajati svetovalnih mnenj o pravilni (zakoniti oziroma ustavnoskladni) razlagi predpisa. O ustavnosti razlage ni pristojno odločati, preden ni izčrpana pravna pot pred organi, ki morajo predpise uporabiti v posamičnem postopku.¹ V postopku za oceno ustavnosti zakona Ustavno sodišče presoja očitke o njegovi protiustavnosti, ne odloča pa o tem, kako naj jih sodišča pravilno razlagajo. Razlagati zakone v skladu z ustaljenimi metodami razlage pravnih pravil so prva poklicana pristojna sodišča, ki odločajo v sodnih postopkih v posamičnih primerih. Katera razlaga je prava, je zato stvar rednega sodnega odločanja. Zaradi navedenega je Ustavno sodišče zahtevo predlagatelja za oceno ustavnosti izpodbijane določbe zakona zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi prvega odstavka 25. člena ZUstS in petega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

¹ Primerjaj npr. sklep št. U-I-209/09, U-I-210/09 z dne 19. 5. 2011, sklep št. U-I-216/09 z dne 5. 11. 2009, odločbo št. U-I-303/08 z dne 11. 2. 2010 (Uradni list RS, št. 14/10), sklep št. U-I-96/10 z dne 5. 5. 2010 (Uradni list RS, št. 40/10) in sklep št. U-I-78/13 z dne 11. 4. 2013.

RS
US

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica